

ARKEOLOGISEN KOHTEEN

TARKASTUS

--	--	--

Tunnistetiedot

Kunta: Mäntyharju

Luokka: I

Nimi: Pajamäki 1

Ajoitus: Rautakausi

Kohteen laji: Kuppikivi

Lukumäärä: 5 (7)

Kohteesta muita kortteja 1 kpl

Tarkastaja: H.Poutiainen &
K.Seppänen

Tarkastusaika: 7.4., 27.4., 22.8.1990

Sijaintitiedot:

Peruskartta: 3114 09 Voikoski 1985 Pinta-ala:

x = 6797 84 - 90 y = 3481 58 - 64 z = 82.5 - 85.0

Suunta ja etäisyys kirkosta tms. Mäntyharjun kirkosta 15 km lounaaseen.

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A 1 B 2 C D E F G

Tila ja omistaja (ks. täyttöohjeet)

Kylä Nurmaa

Tila/Rno/nimi: Mäkelä R:no 3:37

Omistaja: Aarne Heikkilä

Puhelin: 956 - 610 25

Osoite: Nurmaa

Postitmp: 52960 Nurmaa

Aiemmat tiedot: ei ole

LAiemmat löydöt: ei ole

Tarkastuslöydöt: ei ole

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat: pk-ote 3114 09 Voikoski 1985

muut liitteet: Liite 1, Pajamäki 1:en ja 2:en kohteista
ja löytöpaikoista

negatiivit:

diat:

Tarkastuksen aihe: FK Kimmo Seppäsen ilmoitus 6.4.1990

Kohteen kuvaus: Ks. liite 1.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, sorakuopat)

Kohde sijaitsee Vuohijärveen liittyvän ja sen luoteispuolella olevan Nurmaanjärven pohjoisrannalla. Pajamäki on Mikkelin läänin ja Kymen läänin rajalta kilometrin verran koilliseen. Mäki on vanhaa kaskipeltoa, jossa on runsaasti kiviä ja kaskiraunioita. Osa kuppikivistä oli kivikasojen alla. Paikalla kasvaa katajaa sekä nurmilaukkaa ja runsaasti tummatulikukkaa.

Pajamäen halki kulkee vanha karjatie, leveydeltään 3 m, lounas-koillinen-suunassa. Sen kaakkoispuolella on selvä varsin huolellisesti tehty kiviaita, joka kohoa maanpinnan yläpuolelle 0.5 - 1.0 m. Kiviaidan luoteispuolella on matala, suurimmaksi osaksi turpeen peittämä kiveys; kiveyksen luoteispuolella todettiin tumma kulttuurikerros (ks. ens. kappale tässä kohdassa).

Pajamäen kuppikivistä kaikki paitsi nro 7. sijaitsevat karjatien kaakkoispuolella.

Luokitusehdotus perusteluineen: Lk I. Pajamäki monine rautakautisine kuppikivineen hyvin säilyneessä kulttuurimaisemassa on poikkeuksellisen hieno muinaisjäännöskohde koko eteläisessä Savossa.

Ehdotus suoja-alueeksi: Koko Pajamäki.

Havaintomahdollisuudet: Kohtalaiset

Rauhoitustoimenpiteet maastossa: Maanomistajaan oltiin yhteydessä.

Lähilöytöjä: Mäntyharju Nurmaa Pajamäki 2, rautakauden tyyppin saviastian-palojen löytöpaikka (mahd. asuinpaikka).

Selostus jätetty:

Aika 15.7.92

Paikka Mäki

Allekirjoitus *Anna Rindone*

Huomautuksia: "Vain tarinoista tunnetaan Mäntyharjun Nurmaan kylästä Jaalan rajan lähetyviltä tehty löytö, joka on joutunut täysin hukkaan.

Siitä on säilynyt silminnäkijöiden kertomuksia, joiden mukaan joku paimenkoika oli vuonna 1829 löytänyt Nurmijärveen (*) pistävästä Ritanlemestä kättilän, jossa oli lasihelmiä ja pieniä silmukallisia rahoja. Paikalla oli ollut myös hiiltä, tuhkaa ja luita, minkä perusteella kysymyksessä on saattanut olla hautakin.

Helmet ja silmukoilla varustetut rahat viittaavat sellaiseen kaulanauhaan, jollaisia tunnetaan monista länsisuomalaisista ruumiskalmistoista ja Pertunmaan Kuuselastakin. Kättilänsangaksi mainittu kahdesta vartaasta kierretty esine taas saattaisi olla päärengas, jollainen on löydetty esimerkiksi Lempäälän Lampoisten kalmistosta. Koska Nurmaan löytö on hävinnyt, sen ajoituksesta ei ole tietoa. Kuitenkin kuvaus, että rahat olisivat olleet ohuita ja pieniä, viittaa länsimaisiin rahoihin, ja siten löytö olisi lähinnä 1000-luvulta." (P.-L. Lehtosalo-Hilander, Savon historia I, 1988, s. 131)

(*) Oik. Nurmaanjärvi

Täyttöohjeita:

Tunnistetiedot

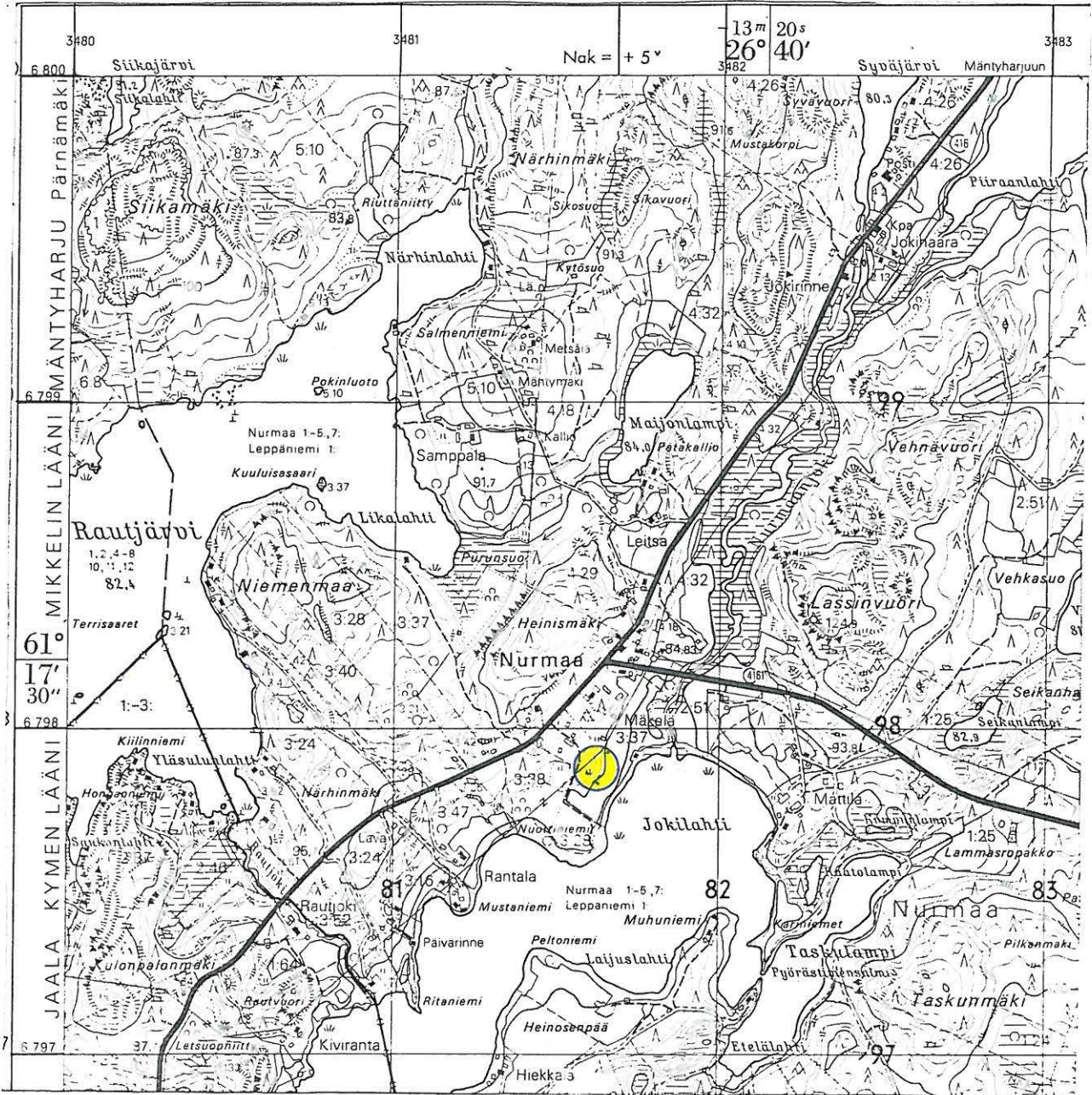
Mikäli kohteen alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja raskkikitä), täytyy samalla nimellä ja inventointinumerolla useampi kortti hoito ja kunto

A. Kunto: 1 = koskematon, 2 = tutkittu osittain, 3 = tutkittu kokonaan, 4 = tuhoutunut osittain, 5 = tuhoutunut kokonaan, 6 = tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7 = tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

B. Alkuperäisyys: 1 = täysin alkuperäinen, 2 = antioidu osittain, 3 = antioidu kokonaan, 4 = siirretty alkuperäiseltä paikaltaan

C. Hoitotarve: 1 = vaatii onistamista, 2 = kunnostamista, 3 = vaatii puhdistamista ja esiin kaivamista, 4 = vaatii tuki- tai suojarakenteita, 5 = vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6 = vaatii jatkuvaa hoitoa, 7 = ei vaadi toimenpiteitä

D. Hoitotilanne: 1 = peruskunnostettu, 2 = tuettu rakentein, 3 = pidetään

(PK-otc 3114 09)

● Mäntyharju Nurmaa Pajamäki?

Nro 1: x 6797 84 y 3481 64 z 82.5

507 01 0009

Kuppikallio. Pienialainen kalliopaljastuma kaakkoon viettävän rinteiden alaosassa; laajuus alunperin 1x3 m, nyt turpeen poiston jälkeen 1.5x3 m. Pinta jokseenkin tasainen. Paljastuman kaakkoispäässä 2 kuppia: säännöllisen pyöreähköjä, halk. 7-8 cm, syv. 0.5-1.5 cm. Toinen hiukan rapautunut tai lohjennut. Kalliopaljastumasta 5 m kaakkoon pellonreunaan. Kohteen löysi 27.4.1990 K.Seppänen, joka havaitsi kalliosta yhden, em. lohjenneen kupin. 22.8. H.Poutiainen löysi kalliosta vielä toisen kupin.

Nro 2: x 6797 86 y 3481 64 z 82.5

Mahdollinen kuppikivi. Maakivi helposti rapautuvaa kivilajia, halk. 1.5, pinta pyöreähkö, voimakkaasti rapautunut, sammalen ja jäkälän peittämä. Sijaitsee em. kuppikalliosta 20 m suuntaan 370 g. Kiven korkeimmalla kohdalla on ainakin 2 kuppia: pyöreähköjä, halk. 8 cm, syv. 3 ja 10 cm; syvemmän kuopan pohjalla hiekaksi rapautunutta kiveä. Kohteen löysi 22.8. H.Poutiainen.

Nro 3: x 6797 84 y 3481 60 z 85.0

Kuppikivi. Maakivi, rapautumaton, halk. 1.3x1.7 m, kork. 0.1-0.6 m, pinta laakea, päällä oli peltö-/kaskiraunio. Pinta viettää loivasti etelään. Sijaitsee kohteesta nro 2. 21 m suuntaan 285 g. Kiven päällä on yhteensä 12 kuppia: säännöllisen pyöreitä, halk. 5-9 cm, syv. 0.5-3 cm. Kohteen löysi H.Poutiainen 22.8.1990.

Nro 4: x 6797 84 y 3481 60 z 85.0

507 01 0010
Kuppikivi. Maakivi, hieman rapautunut, ohuen sammalen ja jäkälän kattama, alaosassa oli peltö-/kaskiraunio. Halk. 2 m, kork. 0.3-1.0 m, itäreunalta kärkevä, yksi sivu laakeahko, varsin jyrkästi länteen viettävä. Kiven korkeimmalla kohdalla 7 kuppia: säännöllisen pyöreitä, halk. 6-9 cm, syv. 2-5 cm. Kivi sijaitsee kohteesta nro 3. 5 m jotakuinkin pohjoiseen. Kohteen löysi K.Seppänen 27.4.1990.

Nro 5. x 6797 84 y 3481 60 z 85.0

Mahdollinen kuppikivi. Maakivi, halk. 1x2 m, kork. 0.9 m. Sijaitsee kohteesta nro 4. 8 m suuntaan 5 g. Kiven korkeimmalla kohdalla 1 kuoppa: halk. 6 cm, syv. 1.5 cm, säännöllisen pyöreä. Kohteen löysi K.Seppänen 27.4.1990.

Nro 6: x 6797 86 y 3481 60 z 85.0

Kuppikivi. Maakivi rapautuvaa kivilajia, halk. 1.2x3 m, kork. 0.7 m, pohjakaava munuaisen muotoinen, yläpinta laakea; kivi haljennut vertikaalisesti kahteen saman suuruisen puoliskoon, päällä oli kaski-/peltoraunio. Sijaitsee kohteesta nro. 5 20 m suuntaan 20 g. Kiven laella kuppeja yhteensä 9 kpl: halk. 5-10 cm, syv. 1.5-4 cm, säännöllisen pyöreitä. Kohteen löysi 27.4.1990 H. Poutiainen.

Nro 7. x 6797 90 y 3481 58 z 82.5-85.0

Kuppikivi. Maakivi, halk. 1 m, kork. 0.7 m, lakiosa laakea, tasainen, pöytämainen. Ohuen jäkälän ja sammalen peittämä. Sijaitsee kohteesta nro 6. 23 m suuntaan 385 g. Kiven korkeimmalla kohdalla, sen eteläpäässä 1 kuppi: halk. 5 cm, syv. 1.5 cm, säännöllisen pyöreä. Kohteen löysi 27.4.1990 H.Poutiainen.

Keramiikan löytöpaikat

- x 6797 82 y 3481 62 z 80.0-82.5 m
Rautakauden tyyppin saviastianpala ja rautaveitsi. Paikan löysi K.Seppänen maaliskuussa 1990.
- x 6797 92 y 3481 66 z 80.0-82.5
Rautakauden tyyppin saviastianpaloja 2 kpl, jotka löysi H.Poutiainen 7.4. ja 27.4.1990.

Hautakuonan ja savitiivisteiden/palaneen saven löytöpaikka

x 6797 88 y 3481 60 z 85

Koekuopasta (halk. 0.4 m, syv. 0.25 m), heti turpeen alta tumma noen- ja hiilensekainen kulttuurikerros, paksuus noin 0.2 m, josta rautakuonaa 26 kpl (reilu kourallinen) ja palanutta savea/savitiivistettä 7 kpl.

Paikkaa kutsutaan maanomistajan mukaan Pajamäeksi.